

Història Antiga (20009)

Titulació/estudi: Grau en Humanitats

Curs: 1r

Trimestre: 2n

Nombre de crèdits ECTS: 4

Hores dedicació estudiant: 100

Llengua o llengües de la docència: castellà (grup 2), català (grups 1 i 3)

Professorat: Marina Picazo Gurina i Meritxell Ferrer

1. Presentació de l'assignatura o descriptor

Història Antiga és una assignatura de primer curso obligatòria per tots els estudiants. S'imparteix durant el segon trimestre i té una duració de 10 setmanes.

Història Antiga té un caràcter introductori a l'estudi del passat de les cultures que es van desenvolupar en el Mediterrani Antic durant el segon i el primer mil·lenni aC. S'analitzen especialment els processos històrics desenvolupats en les ciutats- estat que van sorgir en el Mediterrani des de la conca del Mar Egeu (las poleis i colònies gregues) i des de la ciutat de Roma. En aquest últim cas, el centre d'interès és la formació i el desenvolupament de l'imperi romà que, finalment, va ocupar total la conca del Mediterrani. Donat el caire expansionista tant de la cultura grega com de la romana al llarg del primer mil·lenni aC, un tema central de la assignatura el constitueixen les trobades colonials entre les potències colonials i els indígenes de la resta del Mediterrani. Aquest és un tema que té gran interès no tan sols per l'estudi de l'antiguitat sinó també com referent comparatiu dels colonialismes desenvolupats en altres èpoques històriques i fins l'actualitat.

Des d'un punt de vista metodològic la assignatura permet introduir als estudiants en el mètode de coneixement a partir de les fonts escrites i també arqueològiques. Per altre part, a partir de l'estudi de l'Història Antiga es poden establir connexions amb altres disciplines de les Humanitats com la geografia (és essencial el coneixement dels paisatges i dels usos de la terra en el món antic), la història de l'Art amb l'anàlisi de les formes de representació i les imatges, i, evidentment, la literatura.

2. Competències a assolir

Competències generals	Competències específiques
1. Capacitat d'anàlisi i de síntesi de la informació	1. Demostrar coneixement de les metodologies de treball pròpies de l'història
2. Capacitat de raonament crític	2. Demostrar competència en gestió, interpretació i tractament de l'informació procedent de fonts escrites
3. Capacitat de reflexió i d'argumentació	3. Demostrar competència en gestió, interpretació i tractament de l'informació procedent de fonts arqueològiques
4. Treball en equip	4. Demostrar coneixement del vocabulari tècnic històric i arqueològic i habilitat en el seu ús
5. Sensibilitat cap a qüestions socials i de gènere	5. Desenvolupar un pensament crític i independent a partir dels temes, debats i problemes que planteja l'història antiga
6. Capacitat oral i escrita en la llengua pròpia	6. Adquirir una consciència crítica de la relació entre present i passat
7. reconeixement de la diversitat social i cultural del ésser humà en el passat i en el present	7. Adquirir una consciència crítica de la diversitat de l'història
8. Sensibilitat cap a les qüestions mediambientals	8. Comprendre i argumentar amb rigor l'emergència de la ciutat estat en el Mediterrani
9. Sensibilitat per la conservació i difusió patrimonial.	9. Comprendre i argumentar amb rigor l'expansió grega i romana pel Mediterrani.

3. Continguts

Bloc de contingut 1: Primeres societats complexes del mar Egeu

- **Tema 1:** Del mite a l'història: el laberint de Cnossos
- **Tema 2:** Schliemann i Micenes
- **Tema 3:** El col·lapse dels palaus minoics i micènics.

Bloc de contingut 2: L'Edat Fosca i el començament de la polis

- **Tema 1:** Després del palau: els assentaments grecs de l'Edat Fosca
- **Tema 2:** La revolució del segle VIII aC
- **Tema 3:** La colonització grega

Bloc de contingut 3: Les ciutats gregues del període arcaic

- **Tema 1:** La polis dels espartans
- **Tema 2:** Els conflictes entre classes socials en la polis arcaica
- **Tema 3:** Les reformes de Clístenes i l'inici de la democràcia atenesa

Bloc de contingut 4: Roma des dels inicis fins a la República antiga

- **Tema 1:** Els 'orígens' de Roma
- **Tema 2:** L'estructura social de la Roma arcaica
- **Tema 3:** La constitució política republicana

Bloc de contingut 5: La construcció de l'imperi romà

- **Tema 1:** Roma i el Mediterrani en els últims segles del I mil·lenni aC
- **Tema 2:** Exèrcit i romanització
- **Tema 3:** Els conflictes finals de la República i l'inici de l'Imperi romà

4. Avaluació

Dues pràctiques corresponents a dos dels tres seminaris de l'assignatura: 30%

Pràctica final consistent en respondre una sèrie de qüestions sobre els temes bàsics de l'assignatura. Els alumnes rebran el qüestionari a final del

trimestre i el tornaran el dia de l'examen final: 60%

Participació i assistència als seminaris i a les classes: 10%

Es donarà l'opció d'efectuar un examen final de tota la assignatura, incloent les lectures obligatòries: 100%

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

Boardman, John (1986), *Los griegos en ultramar*, Madrid: Alianza

Bravo, Gonzalo (1998), *Historia de la Roma Antigua*, Madrid: Alianza Ed.

Dickinson, O. (2000), *La Edad del bronce egea*, Torrejón de Ardoz: Akal.

Le Glay, Marcel (2001), *Grandeza y decadencia de la República romana*, Madrid: Cátedra.

Picazo, M. (2008), *Alguien se acordará de nosotras: mujeres en la ciudad griega antigua*, Bellaterra: Ed. Bellaterra.

Ruzé, F. y M.C. Amouretti (1992), *El Mundo griego antiguo*, Torrejón de Ardoz: Akal.

5.2. Bibliografia complementària

French, E. (2005), *Micenas: capital de Agamenón*, Bellaterra_ Ed. Bellaterra

Osborne, Robin (1998), *La formación de Grecia (1200-479 a. C.)*, Barcelona: Crítica

Zanker, Paul (1992), *Augusto y el poder de las imágenes*, Madrid: Alianza.

5.3. Recursos didàctics

<http://www.stoa.org/diotima/>: materials per l'estudi del gènere i de les dones en el món antic.

<http://chs.harvard.edu/>: Centre d'Estudis Helènics de la Universitat de Harvard.

<http://artsci.wustl.edu/~cwconrad/classics.html>: Recursos pels estudis Clàssics.

<http://www.tlg.uci.edu/index/resources.html>: Recursos electrònics per classicistes

6. Metodologia (optatiu)

Des del punt de vista metodològic l'assignatura de Història Antiga combina un aprenentatge mixta, combinant les classes presencials amb activitats no presencials. Les classes presencials són de dos formats: classes plenàries de continguts teòrics i seminaris. Les activitats no presencials són lectura de texts acadèmics, realització de treballs individuals i en equip y elaboració de mapes històrics.

7. Programació d'activitats

Setmana	Classe plenària o seminari, continguts, activitat a l'aula	Activitats fora de l'aula, dates lliuraments
Setmana 1a	Sessió 1: Classe Plenària Presentació de la Assignatura	
	Sessió 2 : Classe Plenària Bloc 1, tema 1	Lectura obligatòria: Els primers cants de l'Iliada.
Setmana 2a	Sessió 1 : Classe Plenària Bloc 1, tema 2	
	Sessió 2 : Classe Plenària Bloc 1, tema 3	
Setmana 3a	Sessió 1: Seminari 1 Els poemes homèrics i l'Edat del Bronze egea	Lectura P. Vidal Naquet: Economía y sociedad en la antigua Grecia, Barcelona: Ed Paidós, cap. 2.
	Sessió 2 :Seminari 1 Els poemes homèrics i l'Edat del Bronze egea	Lectura P. Vidal Naquet: Economía y sociedad en la antigua Grecia, Barcelona: Ed Paidós, cap. 2.
Setmana 4a	Sessió 1: Classe Plenària Bloc 2, tema 1 i 2	
	Sessió 2 : Classe Plenària Bloc 2, tema 3	Lectura obligatòria: Els Treballs i els Dies, Hesíode.
Setmana 5a	Sessió 1: Classe Plenària Bloc 3, tema 1	
	Sessió 2 : Classe Plenària Bloc 3, tema 2	Entrega mapa del Mediterrani: la colonització
Setmana 6a	Sessió 1: Classe Plenària Bloc 3, tema 3	
	Sessió 2 : Classe Plenària Bloc 4, tema 1	
Setmana 7a	Sessió 1: Seminari 2 Formes de dependència en la ciutat grega	Lectura Moses I. Finley (1982): Esclavitud antigua e ideología moderna, Ed. Crítica: cap.2
	Sessió 1: Seminari 2	Lectura

	Formes de dependència en la ciutat grega	Moses I. Finley (1982): Esclavitud antiga e ideologia moderna, Ed. Crítica: cap.2
Setmana 8a	Sessió 1: Classe Plenària Bloc 4, tema 2 i 3	
	Sessió 2 : Classe Plenària Bloc 5, tema 1	
Setmana 9a	Sessió 1: Classe Plenària Bloc 5, tema 2	
	Sessió 2 : Classe Plenària Bloc 5, tema 3	
Setmana 10a	Sessió 1 : Seminari 3 Domes en la ciutat antiga	Lectura Dolores Mirón (2007), Los trabajos de las mujeres y la economía de las unidades domésticas en la Grecia clásica. <i>Complutum</i> 18: 111-35.
	Sessió 2 : Seminari 3 Dones en la ciutat antiga	Lectura Dolores Mirón (2007), Los trabajos de las mujeres y la economía de las unidades domésticas en la Grecia clásica. <i>Complutum</i> 18: 111-35.

HISTÒRIA ANTIGA (20009)		
	Dimarts	Dijous
19/01 - 13/01	PLENÀRIA	PLENÀRIA
16/01 - 20/01	PLENÀRIA	PLENÀRIA
23/01 - 27/01	PLENÀRIA	101
30/01 - 03/02	PLENÀRIA	102
06/02 - 10/02	PLENÀRIA	101
13/02 - 17/02	PLENÀRIA	102
20/02 - 24/02	PLENÀRIA	PLENÀRIA
27/02 - 02/03	PLENÀRIA	101
05/03 - 9/03	PLENÀRIA	102
12/03 - 16/03	PLENÀRIA	PLENÀRIA